

Speltid: 26 min.

Från: 12 år

Ämne: SO, Svenska

Produktionsland:
Frankrike 2015

Svensk version:
© Filmo, 2017

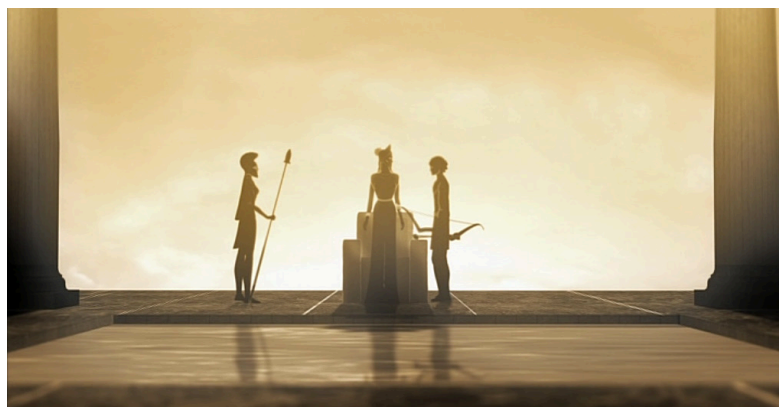
Ansvarig utgivare:
Micaela Boklund

Filmnr: 1724

**För ytterligare
källinformation:**
Kontakta Filmo
08-445 25 50

De stora grekiska myterna

I en helt ny faktafylld serie presenterar vi nu de mest kända grekiska myterna. Serien som är animerad innehåller också ett stort antal av konsthistoriens verk föreställande mytologiska karaktärer. Vi får möta gudar och halvgudar och deras spännande och dramatiska öden. De grekiska myterna som har skapats för att ge svar på de existentiella frågorna, naturens skiftningar och människans roll har präglat berättare genom historien fram till våra dagar.

Medea - den besinningslösa

Myten om Medea tar upp vansinnet och vansinnets dåd, men den tar också upp vad som ligger bakom och hur svek kan förgöra våra liv. Medea gick sitt öde till mötes på grund av den svekfulle Jason.

Filmen börjar när Jason seglar med sitt skepp Argo mot Kolchis för att finna det gyllene skinnet, och med hjälp av det kunna bestiga tronen i kungariket Iolkos. Jasons farbror Peleas satt på tronen men hade gjort upp ett avtal med Jason. Tronen skulle bli hans, men han måste visa sig värdig den först. Det skulle han göra genom att ta hem det gyllene skinnet som hängde på en gren i den heliga skogen. Men för att göra det behövde han få tillåtelse av Aetes, kungen av Kolchis och skinnets väktare.

Aetes gav Jason tre uppgifter han var tvungen att klara av för att få det gyllene skinnet. Först skulle han sätta ett ok på två eldsprutande oxar och efter det plöja ett stort fält och så en drakes tänder. Ur marken skulle det sedan växa fram en armé av krigare som måste besegras. Jason tyckte det kändes omöjligt att genomföra detta, trots att Aetes gav honom draktänderna han skulle använda.

Hera och Athena hade bevittnat allt och såg till att kungens dotter Medea blev förälskad i Jason för att sedan kunna hjälpa honom med sina trollkonster. Medea förklarade för Jason att hon skulle skydda honom om han förde bort henne långt från fadern och lovade att gifta sig med henne. Detta lovade Jason och av Medea fick han bland annat en sten som han skulle kasta in till krigarna så de skulle kriga med varandra om stenen istället.

Med Medeas hjälp klarade Jason uppdragen men kungen vägrade att lämna ifrån sig skinnet. Medea sa då till Jason att han måste stjäla skinnet. Hon hjälpte honom att söva draken så han kunde plocka ner skinnet från eken.

Medea tog sin halvbror som gisslan och sedan seglade de ut och iväg från kusten på skeppet Argo. Men kungens mannar knappade in på dem. Medea greps av panik och dödade sin halvbror, skar kroppen i bitar och kastade dem överbord. Kung Aetes blev som paralyserad när han såg sin sons kroppsdelar flyta förbi och vände tillbaka.

Zeus stämma hördes och han var förfärad över vad de gjort. De två älskande var tvungna att rena sig själva. Det skulle ske med hjälp av trollkvinna Kirke, Medeas faster. Efter 30 dagar till havs nådde de trollkvinnans palats. Kirke klev fram och höll en tunn tacka över dem. Skar så blodet rann över dem och åkallade Zeus. Jag har renat er och ska fundera över om ni ska slippa fler olyckor. Medea brast i gråt och Jason blev orolig. Hade han och besättningen drabbats av en förbannelse?

Aetes kom tillbaka med sitt skepp och Jason insåg att han alltid kommer bli jagad. Han beslöt sig för att gifta sig med Medea.

Fruktansvärda nyheter kom sedan från Iolkos. Peleas som lovat Jason tronen om han kom tillbaka med skinnet hade slaktat hela Jasons familj. Peleas måste dö men staden var väl försvarad. Medea talade då och instruerade argonauterna att gömma sig på stranden och vänta på signal. Medea gav sig ensam iväg, smög genom staden och in i Peleas döttrars sängkammare. Medea kokade vatten tillsammans med magiska örter i en kittel och skar halsen av en bagge varpå ett lamm kom upp ur brygden. De gick till Peleas och berättade vad de sett och att man kunde bli yngre om man drack,

men han vägrade gå med på att göra det. Flickorna kastade då ner honom i kitteln och Peleas dog.

Folket gav Jason skulden och jagade ut honom ur kungariket. Han fördrevs i landsflykt till Korinth. Där blev han och Medea föräldrar till två söner.

Kung Kreon övertalade Jason att gifta sig med hans dotter. Han lämnade då Medea för att kunna bli kung över Korinth. Medea blev förvisad men bad kungen att få stanna en dag till i staden. Hon trollade fram en vacker klänning som hon skickade till sin rival. I samma ögonblick som hon fick på sig klänningen fattade hon eld och brändes till döds. Medea gick vidare till Heras tempel i sällskap med sina barn. Medea lät barnen sätta sig bredvid henne, gav ifrån sig ett fruktansvärt skrik och stack en dolk i barnens hjärtan.

Jason blev ensam och olycklig. En dag under ett träd, föll en akterspegel ner och dödade honom. Vad som hände Medea vet man inte säkert.

Nyckelord

grekisk mytologi, Medea, Jason, gyllene skinnet, hämnd, svek, samvete, katharsis, antiken, drama, Euripides

Frågor till filmen

1. Varför blev Afrodite Psyches fiende?
2. Vem ledde skeppet Argo, som kom seglande i början av filmen? Vart var de på väg? Vad sökte de efter och varför?
3. Var fanns det gyllene skinnet? Varför var det så svårt att få tag i det?
4. Vem var Medea?
5. Vilka tre uppgifter tvingades Jason utföra för att komma åt skinnet?
6. Vilka försökte hjälpa Jason? Hur gjorde de det?
7. Hur gick det för Jason med uppdragen? Vilken hjälp fick han av Medea?
8. När de flyr iväg med skinnet med skeppet Argo följer kungen efter och närmar sig snabbt. Medea gör då någonting som får Zeus att bli rasande. Vad är det?
9. Varför gifte sig Jason och Medea?
10. Vilka nyheter möttes Jason av när han kom hem?
11. Vilken plan tänker Medea ut för att Jason ska kunna ta makten? Hur går det med det?
12. På vilket sätt sviker Jason Medea? Vilken blir hennes hämnd?
13. Hur slutar berättelsen om Jason och Medea?

Diskussionsfrågor

1. Medea förekommer ofta i böcker, filmer, pjäser och operor. Varför tror ni att hon blivit så populär att gestalta?
2. Hur kan viljan till hämnd bli så stor att man gör det som Medea gör i berättelsen? Varför är Jasons svek mot Medea så stort? Går det att förstå det som Medea gjorde?
3. Jason och Medea gifter sig. Hur förändras Medeas situation då? Hur är möjligheterna till skilsmässa för henne jämfört med hur det är i Sverige idag?
4. Barnen drabbas hårt av Medeas vrede mot Jason. Diskutera hur det kan vara för barn idag när vuxna blir ovänner. På vilket sätt kan de drabbas, även om det inte är lika brutalt som i myten om Medea och Jason?

Diskussionsfrågor till hela serien

1. Vilka egenskaper värderas högst i den grekiska mytologin? Vilka är det som besitter dessa egenskaper?
2. Vilken roll har kvinnor och kvinnliga varelser i mytologin? Vilka egenskaper har de?
3. Vilken roll har män och manliga varelser i mytologin? Vilka egenskaper har de?
4. På vilka sätt skiljer sig de grekiska gudarna från gudarna inom de abrahamitiska religionerna? (Judendom, kristendom, islam.)
5. Kan du ge exempel på spår av den grekiska mytologin i andra berättelser?
6. Hur var det tänkt att människor skulle förstå gudarna, tror du?
7. Är det lättare eller svårare att identifiera sig med de grekiska gudarna jämfört med andra gudar, tycker du? Motivera!

Internetkällor

<http://www.ungafakta.se/grekiskmytologi/> - Unga faktas sida med material om den grekiska mytologin. Här kan man bland annat läsa om de olika myterna, personerna och gudarna samt få bra tips på andra webbsidor.

<http://www.ungafakta.se/lattlast/grekiskmytologi/> - Den lättlästa versionen av unga faktas sida om grekisk mytologi.

<https://www.bbc.co.uk/education/topics/z87tn39> - Direktlänk till en av de sidor som hänvisas till i materialet från unga fakta. Eftersom det är på engelska och anpassat till barn passar det utmärkt om man vill jobba ämnesövergripande, t.ex. sv/en/re.

<https://www.so-rummet.se/kategorier/historia/fortiden-och-antiken/antikens-grekland#> - Användbar sida från so-rummet, särskilt för att få det historiska sammanhanget. Det går även att klicka sig vidare till material som handlar om de grekiska myterna.

<https://www.svd.se/quiz/629/1> - Quiz om de grekiska gudarna på Svenska Dagbladets hemsida.

<http://urskola.se/Produkter/176260-Skapelsemyter-Prometheus-och-elden> - Sveriges Radio om den grekiska mytologins skapelsemyt. Det finns även inslag om andra religionerna skapelsemyter, om man vill jämföra olika religioner med varandra.

<http://www.mytologi.nu/jason.html> - Här kan ni hitta sammanfattningar av olika gestalter i den grekiska mytologin. Klicka på den här länken för att komma direkt till sidan om Jason och Medea.

www.filmo.se - Filmos hemsida

Några länkar som kan vara till hjälp för att diskutera hur och varför dessa myter fortfarande är aktuella inom konst, litteratur och teater.

<http://kulturbloggen.com/?p=112703>

<https://www.svd.se/gudarna-pa-filmduken>

<http://www.dramaten.se/Repertoar-arkiv/Medea/>
<http://sli.se/apps/sli/prodinfo.php?db=4&article=U101193-01>

- En film på SLI.se där bland annat Johannes Anyuro berättar om hur han inspirerats av den grekiska mytologin i sitt skapande och där Göran Hägg diskuterar likheter mellan grekisk mytologi och dagens hiphop.

Filmerna om grekisk mytologi passar bra för undervisning i svenska och samhällsorienterande ämnen i grundskolan. Här enligt Lgr11, se www.skolverket.se:

I årskurs 4-6, svenska, Lgr11

- Berättande texter och sakprosatexter:

"Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor" och

"Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger"

I årskurs 7-9, svenska, Lgr11

"Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen."

"Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter."

I årskurs 4-6, religion, Lgr11

"Hur olika livsfrågor, till exempel synen på kärlek och vad som händer efter döden, skildras i religioner och andra livsåskådningar."

"Vad religioner och andra livsåskådningar kan betyda för människors identitet, livsstil och grupptillhörighet."

I årskurs 7-9, religion, Lgr11

- Identitet och livsfrågor:

"Hur olika livsfrågor, till exempel meningen med livet, relationer, kärlek och sexualitet, skildras i populärkulturen", och

"Hur religioner och andra livsåskådningar kan forma människors identiteter och livsstilar"